

چکیده

مسئولیت مدنی تکلیف به جبران خسارت وارده به اشخاص است که منشاء آن عدم اجرای قرارداد، زیان ناشی از جرم یا شبه جرم می باشد. اگر نقض تکلیف و ضرر ناشی از آن به زیان زننده قابل استناد باشد، مسئولیت مدنی ایجاد می شود ولی اگر تقصیر و اقدام متعهدله یا زیان دیده در میان باشد و یا هشدار کافی و مؤثر به زیان دیده، داده شده باشد و یا اگر عامل زیان با حسن نیت بوده و قصد احسان داشته باشد و یا عدم مسئولیت شرط شده باشد، متعهد از مسئولیت معاف خواهد بود. مبنای تحقق مسئولیت مدنی در معاملات الکترونیکی بر اساس نظریه تقصیر و ایراد فعل زیانبار است و چون فضای مجازی امکان اشتباه و تخلف را بیشتر از فضای حقیقی دارد لذا مواردی چون خطا و یا اهلیت طرفین، ایجاب و قبول، تخلف در وصف موضوع معامله و... امری ممکن الوقوع است. در حال حاضر معاملات الکترونیکی به صورت های مختلف قابل تصور است: انعقاد قرارداد به واسطه صفحه وب سایت، به واسطه پست الکترونیکی، تشکیل قرارداد از طریق مبادله الکترونیکی داده ها و به واسطه حضور مجازی در اتاق صحبت الکترونیکی. اگرچه این روش از معاملات مزایایی چون سرعت در وقت و هزینه را در بر دارد اما ممکن است موجب تضییع حقوق متعاملین نیز گردد و در نتیجه این امر مسئولیت مدنی در برخورد داشت. این تحقیق تلاش دارد مبنا و مصداق مسئولیت مدنی ناشی از معامله در فضای الکترونیکی را تبیین و تشریح نماید.

واژگان کلیدی: مسئولیت مدنی، معاملات الکترونیکی، مسئولیت معاملات الکترونیکی، انعقاد معاملات الکترونیکی.